

Paksi Endre Lehel

Egyé látott világ

Korodi Luca: *NGC 7293*

➤ Rumbach Sebestyén utcai Zsinagóga, Budapest

➤ 2012. október 25.

Mindig nagy öröm, amikor a kortárs művészet fölvilanásszerűen bekéredzke-
dik már használaton kívüli, vagy akár még közösség által is élőként megtartott
templomba; akkor pedig különösen nagy az öröm, amikor ez Magyarország talán
leginkább eltalált arányú enteriőrjében, a Rumbach Sebestyén utcai zsinagógá-
ban történik. Az ég kupolája a föld fölött emberi léptékre szabva, ahol ottho-
nosan érzi magát a látogató e testben a Földön; ez az enteriőr egy ilyen, mára
a többi bejárható mellett egyre vadabb kontrasztként elűtő élmény számomra,
amióta oda tettem a lábom. Mint ahogyan a Kiscell templomtere is lehen-
gerlő keret, s csak vele együttműködni érdemes, ezért KORODI LUCA ide készült
installációja is egészen sajátos értelmeket nyer e helyen.

Nem kell tudnunk, hogy a kiállítás címe, a csillagászati katalógusszámú objek-
tum népszerűbb nevén éppen az „Isten szeme” planetáris köd. Elég, ha az épü-
let kupolájának mondanivalójából az alatta elterülő talajszintet annak tudjuk
be, ami: azaz a mi szféránk, a Föld, ami a padló. Ezen a felületen jelenik meg a
Föld képe. Korodi festészetében kedvelte az esetleges kivágatokat az erdőben,

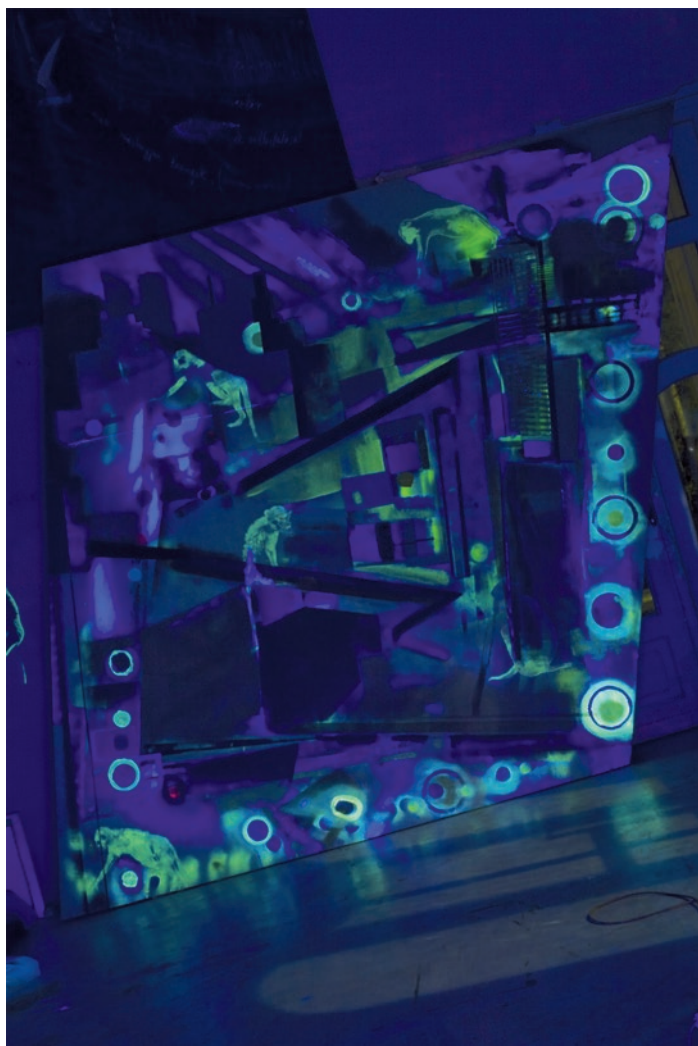
a középpont nélküli kompozíciókat; tájaiban
pedig a motívumszerűségek is domináltak,
noha voltaképpen mindig az egy képbe sűrített
élet volt a célja velük, azaz nem a részletek-
ben elveszés, hanem a részletek összességé-
ből egybelátott világ. Itt ez egészen konkrét
– intellektuális tornamutatványt, előzetes
tudásokat nem megkívánó – egyszerű meg-
fogalmazást nyer. A kupola alatti tér padlóza-
tán egy 4-5 méter nagytérű ellipszis által
körülhatárolva üvegcserepek rétegét látjuk,
alóluk ki-kibukkan – színeivel modulál – jó pár
használaton kívüli színházi lámpához való szín-
szűrő. Fehér üvegek cserepeiből a vízzel borí-
tott részek, zölddel a szárazföldek, előző alatt
kék főlíák, utóbbiak alatt barnák. Egyes szá-
razföldeken a zöldből a barna felé játszó üveg
cserepei. Mandala fakíroknak. Veszélyes, bántó
tapintású töredékek halma, amelynek darab-
jai fényt vernek vissza és fényt eresztenek át.
Nappali sétában a templom színes ablakai által
szűrt fények tovább gazdagítják a látványt.
Ebben a fölhasználásban Korodi nyilván-
valóan egy olyan szemlélet mellett foglal
állást, ami ellentétes az autizmus központi
problémájaként is leírható, lévén összefü-
géseket nélkülöző hozzáállással. Ez egy tele-
ologikus értelem – avagy önkény – nélküli

KORODI LUCA
NGC 7293, 2012 (részlet a kiállításról)

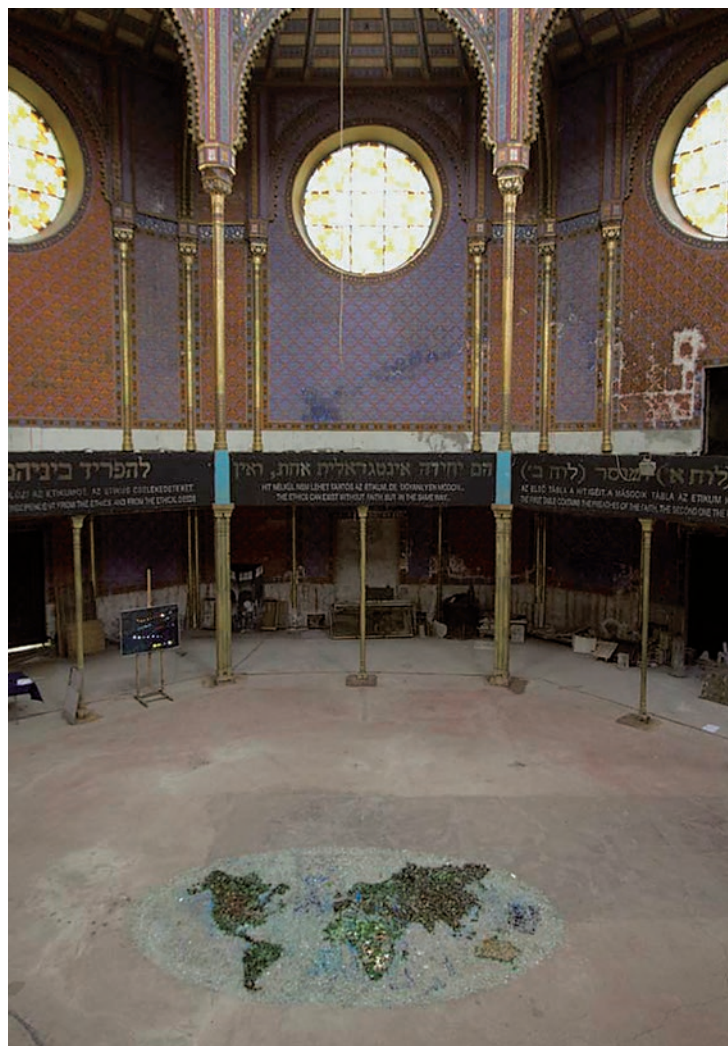

KORODI LUCA
Csiki csuki természetes- és UV fényben

KORODI LUCA
Clóbusz, mandala, üvegszilánk, 2,5x4,5 m

KORODI LUCA
Pano ráma céltábla, textil, fólia, led, fa

dologhadat portrettíroz a képzőművészetben, tehát ismert elemeket de- és rekontextualizál. Ez egy nagyon erős és kedvelt trend, sok kiváló képviselője Magyarországon is úzi (KATARINA SEVIĆ, TIBOR ZSOLT, SZÖRÉNYI BEATRIX, stb.), és a tudományos közmegegyezés konstruktivista fenomenológiai hivatkozásai ezt a szerző-kiiktatást nem is cáfolják, sőt. A világ egybelátását művészek, nem művészek csak a szerző egyfajta föltámadása, legalábbis az önmagára vonatkoztatott világának önmaga által adott korlátaira való tudatos reflexióval fogadnák el.

Ezzel az installációval viszont Korodi véleményem szerint megtalált egy olyan minimumot, amely nem korlátozható az egyénére, vagyis bármely embertársunkra vonatkozatható; tehát identitás- és kultúrafüggetlen. Végző soron pedig tagadja azt, hogy a neurotipikusan túli a legcsekélyebb mértékben otthonos világleírás lehet. Itt éppen tudjuk, hogy az e világot egybelátó szemén keresztül is kimondatlanul kimondatik, de eme irodalmi címadás nélkül is a fönt leírtak értelmében az installáció a posztmodern parttalan önkényén túli gondolkodásra való igényt fogalmazza meg. Ezt új emberközpontúságnak szeretem nevezni, ami az együttműködésre alkalmasak új nyelvén való beszélés. A néhány napig esti sétában élvezhető tárlat további érdekessége, hogy a tengerentúlon (New York egyik piacán) az afrikai ornamensekkel kebelbarátságot kötő képzőművész négy képét egy vadul dekoratív falborítású térben láthattuk kiállítva. Noha csak az egyik kép őrzött egy darabot a már ismert, vizuálisan hasonlóképpen ingergazdag textilekből. Rajta a mind az installációban, mind a további képekben használt színszűrők fóliáinak applikációi – egy furcsa, kísérleti hulladék-kollázs, nagyon erős, hiánygazdaságban létrehozott képzőművészeti hivatkozásokkal (Merzbau vagy konstruktivizmus), ami kompozíciójának arányai és irányai révén absztrakt tájképekre emlékeztet. A vászon felületén lyukak, amelyek másféle asszociációkat hoznak: a háborús anyagszűke mellé a közvetlen erőszak nyomainak is tudhatjuk be őket. Avagy ez a perforáció már a fölfelé fordított, széttrozdált üst égbolt-hasonlata?

A további képek egyike a legkevésbé távolodott el Korodi legutóbb bemutatott munkáitól, ez a városképi sorozat egyik irányú továbbfejlesztése: a trapéz

alakú vásznon kis és nagyléptékű metropolisz-elemek ismerhetők föl, olyanok, amelyek egyszerre nem szoktak látszani: felhőkarcolók és bádoggvárosi viskók. Mintha majmok (régebbi ornamentika-örökség) közlekednének e városi dzsungel két át nem járható, itt azonban egybelátott szegmense közt, egészen illuzionisztikus, levegőperspektívában megfestve. Ennek – mivel nem távoli objektumról van szó, kimondottan az ornamentikává komponált egyszerre elő- és háttérretegen aktívak – az olvasata hagyományainkban a szellemlény. Ezt fokozandó, a kép ultraviola fényre gerjedő pigmentek foltjait is tartalmazza, természetes és UV-fényű nézete egyenrangú.

Korodi további kísérletei a fényvel a következő képeken átveszik a főszerepet – éjjeli város fényei ismét –, akár a Budapest otthonos metáját megjelenítő sorozatban. Ez azonban Mexikóváros, és a nem saját közeg nem is az itthoni hangulatok, életsűrűség megfogalmazásának terepe lesz – távolságtartóbb a kompozíció. Naturalista képkivágot és perspektíva éjjeli utakról, illetve más egyéb színű fénylő objektumokról, amelyet leleményesen nem külön-külön fényforrásokkal, hanem az imént már látható színszűrőkkel oldott meg a művész. Roger Malina fénydobozai a soha nem látottat, kvázi sci-fit jelenítettek meg; Korodi a hellénisztikus-fotografikus képhagyományt termékenyíti meg a fénydoboz elvével.